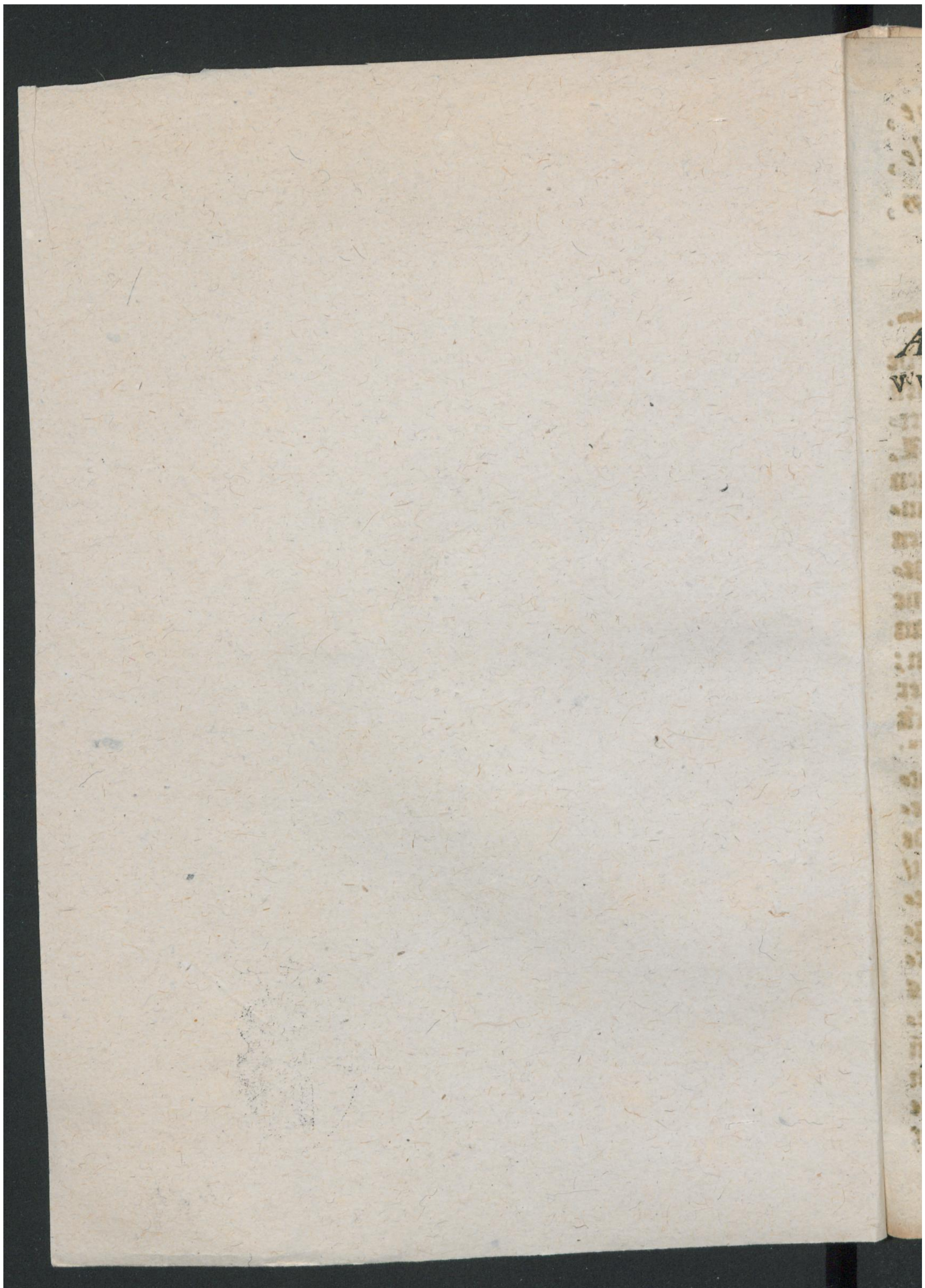

AEN DE HOOCH ENDE VVEL-GEBOREN, EERVVEERDIGE, EDELE,

Erntfeste, hooch-gheleerde, vvijse, voorsienighe, zeer discrete Heeren, goede Vrunden, ende Na-gebueren, de Prelaten, Princen, Graven, Heeren, Edelen, ende Steden van Brabant, Vlaenderen, Artois, Henegouwe, Valenchien, Rijssel, Douay, Orchies, Namen, Dornixe, Dornick, ende Mechelen, Representerende de Staten der Nederlanden onder de Spaensche ofte Eertz-hertogen Regieringe, ende aen den selven Heeren, tsamen ende int bysonder.

Hooch ende welgheboren, Eerweerdighe, Edele, Erntfeste, Eersame, Hoochgeleerde, wijse, voorsienighe, zeer discrete Heeren, goede Vrunden ende Na-ghebueren:

Y en twijffelen niet / oft uwe Er^tien. E. W. ende L. zijn noch wel indachtich / de vrientlijcke vermaninghen tot verscheyden reysen by ons aen den selven ghedaen / strecкende ten eynde uwe Er^tien. E. W. ende L. eens rijpelijck ghelieven zouden te letten opt voornemen der Spaingiaerden ende hare Adherenten / Vyanden vanden welstant / Rechten / Vrijheden / goederen ende persoonen der Nederlanden / namentlijck op haer origineel ende ghewortelt / schadelijck / ende schandelijck voornemen / omme int ghemeen alle de Inghezetenen der Nederlanden / van allen staten / ende qualiteyten ten uytersten te ruwineren; Ons en is niet onbekent (hoe wel tselve voornemen aldaer niet min als alhier ghelooft / ende voor onwedersprekelijck ghehouden wordt) dat nochtans eenighe van uwe Er^tien. E. W. ende L. eensdeels door heure natuerlijcke goedthertichеydt / eensdeels by persuasien / tot ghevoelen ghebrocht zijn / dat door der Eertz-hertoghen beleydt / ende hare H^den. presentie / de zaecken souden moghen gherecht / ende in betere poincten ghebrocht worden: Maer aenghesien wy van het continueren des voornemens der Spaingiaerts / ende hare Adherenten / tot Ruwine ende ondergancк der Nederlanden / ende omme de selve voor altijts het Spaensche Jock te onderwerpen / ende over der goede Inghezetenen Conscientien / Lichamen / Rechten / eñ goederen naer haren ghevalle te heerschen / volkommen kennisse hebben / ende dat t'selve door den Eertz-hertoge

niet

niet en zal konnen gherecht worden / Zoo en hebben wy ons met sulcken ghevoelen niet konnen Conformeeren / maer om uwe Ex^{tien} E. W. ende L. ende ons niet te precipiteeren in eenen zeeckeren / ghestadighen / ende Irreparablen ondergangk / mitlijdelijck beter ghevonden / met een standtvastich ghemoedt te continueren in de loffelijcke Resolutie / oorspronckelijck by de voornemste Personnagien ende Lidtmaten der ghemeene Nederlanden / van alle staten ende Conditien / ghenomen / Ende ons vertrouwende op de ghenadige hulpe van Godt den HEEre almachtich / opte Faveuren / gunsten ende Assistentie van de Coninghen / Princen ende Republijcken / daer mede wy in vrientschap ende Aliantie zijn / tensamentlijck op de rechtveerdicheydt van onse zaecke / eene Godtsalighe gewenschte uytkompste der selver (voornementlijck door uwer Ex^{tien}. E. W. ende L. toe-doen / Directie / ende inwendich wijs beleyt in heuren staet) met ghedult af te wachten / ende ten selven Effecte gewillichlijck te draghen alle de zwaricheden / periculen / kosten ende moeyten / die het handthouden van een zoo Goddelijcke / loffelijcke / eerlijcke / dienstelijcke ende nootlijcke Resolutie vereyscht / zonder dat oock het spottelijck / bedriechlijck / eñ onweerdich Transport der Nederlanden op hare Hoocheden gedaen / ons heeft / oft immermeer sal connen beweghen tot eenighe veranderinghe / hebbende ten selven Respecte naer t'voorsz. Transport / by onse Brieven / eñ mondelinge Communicatie met uwe Ex^{tien}. E. W. L. ghecommitteerden gehouden / versocht / ende seer ernstelijcken vermaent / dat goede acht ghenomen zoude worden op den staet der Nederlanden van dier zijde / opt beleydt van alle zaecken van State / ende Oorloge / zoo binnen als buyten de Landen: Ende vertrouwen in dien t'selve met zuyvere ooghen ende onghepassionneerde ghemoederen / in ghesien ende wel bedacht werde / dat niemandt zoude

konnen oprechtelijck oordeelen / oft t'voorsz. bedrieghlijck transport was onwedersprekelijck streckende tot een ghewissen ondergancx der ghemeene Nederlanden / ende van allen staten ende personen in de selve. uwe Ex^ctie E. W. ende L. sien / hooren / verstaen / ende ghevoelen dadelijck t'ghene aldaer passeert / ende konnen lichtelijck af-meten / wat voorder te passeeren apparent is / Zulcx dat wy onnoodich achten daer van wijtloopich te schrijven: Alleenelijck willen wy uwe Ex^ctie. E. W. ende L. al noch zeer vriendelijck versoecken / vermanen / ende bidden / ernstelijck te letten / op de loffelijcke reputatie die uwe Ex^ctie. E. W. L. ende onse voor-Ouders / van over veele hondert Jaren / hebben verworven / ende tot onsen tijden toe / ons tot een Richt-snoer na-ghelaten / van te wesen oprechte Voorstanders ende Beschermers der vrije ende gherechticheden der Nederlanden int ghemeen / ende der Landtschappen / Leden / Steden / ende Inghezetenen van dien / int particulier / ende te overdencken oft den inhouden van t'voorsz. nul ende onweerdich Transport / ende de handelinghen daer na ghevolght / ende dagheliicks ghecontinueert / over een komen mette debvoiren / daer mede uwe Ex^ctien. E. W. ende L. hare loffelijcke Huysen / Staten / Posteriteyten / ende zonderlinghe den gheliefden Vaderlandt / verplicht zijn: Jndien ja / (des wy eghheenssins meynen) moeten wy Godt den Heere almachtich bidden / uwe Ex^ctien. E. W. ende L. te verlichten / ende met gesonder verstant ende oordeel te begenadighen: Maer in dien uwe Ex^ctien. E. W. eñ L. oordeelen / het voorschreven pretense nulle transport (aldaer wt noodt ende om een quader te vermijden aenghegaen) oneerlijck / bedriechlijck / ende den vrome Nederlanders een schandtvlecke te zijn: Jndien mede verstaen wordt / dat der Spaengiaerdts ende hare Adherenten proceduren daer op ghevolcht / ende tot noch toe / van quaet tot argher / zo in zaken van State /

als

als oorloghe ghecontinueert (ghelijck wy ons verzeeckeren / dat het beste deel van uwe Excellen. E. W. ende L. doen) ruineus ende ondraechlijck zijn / ende consequentelijck dat uwe Excellen. E. W. ende L. daer aen niet ghehouden en zijn (als die jeghens het ghemeene beste / ende der Nederlanden Rechten / gherechticheden / ende Privilegien stryden. Indien mede uwe Excellen. E. W. ende L. overdencken ende considereren / dat alle extremiteyten van ghewelt / Interdictien van handelinghen ende Commercien / meneen / ende practicquen / omme de Coninglijcke Majesteyt van Enghelandt / ende de vereenichde Landen te verstricken / hoe langher hoe klaerder aen den Dach commen / ende niet alleen tot het voornemen te vergeefs zijn / maer gheheele contrarie operatie doen: Dat de verradelijcke aenslaghen op Steden ende Stercktien des Coninck van Vranckrijck / groote oorzake gheven / om den eenen ofte anderen dach een haestighe Revenge voor te nemen: Dat de Boecxkens fameuse Libellen / ende Refereynen (daer mede men den Coninck van Vranckrijcke ende zijne zaken / poocht onder de Ghemeente hatelijck te maecken / ende de Rechten van successien tot de Croonen van Vranckrijcke ende Enghelant / in twijffel te brenghen) niet dan ydele voorstellen zijn / ende alleenelijck tot Irritatie van hare Maten. strecken / ende dat te vergeefs ghetracht wordt oproer onder de Ghemeente van de vereenichde Landen te maken / terwijlen d'selve / aenmerckende dat hare Conditie (Godt lof) hondert mael beter / ende verzeeckerder is / als van de Ghemeente aen de Spaensche / oft hare Hden. zijde / ende dat sy (gheen Redenen hebbende / omme eenich wantrouwen van hare wettelijcke Overicheden ende hare Actien te hebben) haer in ruste ende ghehoorsaem draghen: Maer dat ter contrarien de Ghemeente aen de Spaensche ofte Eertzhertogen zijde (siende daer alle zaken daghelijcks verargheren / dat de Authoriteyt van de

Staten/ Prelaten/ Princen/ Heeren/ Edelen/ eñ Steden / der
Landen int generael ende particulier / meer als opt / onder
de voet / ende buyten alle Respect gebrocht is/ Ja dat alleen-
lijck Fundament ghemaeckt wort op de Wtheemsche / met
verworpinghe ende verachtinghe van alle vrome Landtsa-
ten / niet alleen in de bezettinghe van de principale Steden
ende Sterckten / maer ghenoech generalijck in alles / Wt-
ghezondert / datmen alleenelijck pro forma in eenighe zaecken
yet schijnt te willen doen/ dat sy (Meesters wordende) haest
oock zeeckerlijck zouden na-laten) dat de Landen ende In-
ghezetenen / niet alleen van neeringe / welvaert / navigatie/
ende handelinghe / maer selfs de drye vierde paerten van de
goede Inghezetenen van de middelen (tot haer onderhoudt
noodich) berooft / de principale Steden tot Duyf-huysen
ghemaeckt / de Dorpen ende platte Landen tot opten been
van den Volcke van oorloghe op ghegeten / wt-gheschat/
ende het Volck van Oorloghe zoo qualijck betaelt worde/
dat de Muytinatie van de eene partije niet en kan ghestilt
wesen / oftmen is twee andere ghelijcke ende quader te ver-
wachten / ende dat ten laetsten gheschapen is / alles in eene
zorglijcke Desperatie te vallen : Zo bidden wy uwe Ex^etien^
E. W. ende L. dat metter daet by de handt ghenomen mo-
ghen worden die nootelijcke Remedien / Ende namentlijck
zoo veele te ghelieven te Effectueren / dat hare Hoocheden
willen verstaen wt de Nederlanden te vertreckẽ / om te ver-
krijgen een geruster eñ verzeeckerder partage / als wanneer
uwe Ex^etien:^ E. W. L. eñ ons niet zeer bezwaerlijck en sa
wesen de Spaingiaerts ende andere vreemdelinghen hen
te doen volghen / ende van het beste deel haerder Adheren
ten goede vrome Nederlanders te maken. Ende oft by ee-
nighe hier teghen onvermoghentheyt zoude worden voor-
ghestelt/ eñ dat uwe Ex^etien.^ E. W. ende L. desen Cours niet
zeeckerlijck en souden konnen nemen noch ghebruycken

Zullen

Zullen de selve gelieven ter contrarie te gheloowen / dat indien uwe Excellen. E. W. ende L. voor zes Maenden ons met zoo veel middelen ende Penningen willen by-vallen / als de helft van de oude ordinaris Quote van Brabandt / Vlaenderen / Artois / Henegouwe / Valenchien / Rijssel / Douay / Orchies / Namen / Dornixe / Dornick / ende Mechelen / jeghens t'ghene wy door Godes ghenadighe toelatinghe / tot de zaecke van de Oorloghe dit Jaer gheresolveert zijn te doen / ende de selve hen willen ten opsien van hare H^den. stil houden / ofte ons by vallen (twelck wy stellen tot uwe Excetie. E. W. ende L. keur / ende goet ghelieven) dat de zake soo verre met Godes hulpe ghebracht sal worden / dat uwe Excetien. E. W. ende L. selfs zullen oordeelen / het goet succes zeer apparent te sullen wesen. Ende aengaende de verzeeckerthept / daer mede veele goethertighe hen bekommeren / ende hen achterwaerts ende irresolut houden / uwe Ex:tien. E. W. ende L. zullen zo opte Regieringe als Religie / zulcke ordre stellen ende houden / als uwe Extien E. w. ende L. best zullen vinden. Ende en hebben niet te bedencken / maer moghen de selve zeecker ende gherust zijn / dat by ons daer teghen niet ghedaen ofte voorghenomen zal worden: Uwe Extien. E. w. eñ L. oock verzeeckerende / dat tot zulcken lofselijcken / eerlijcken / dienstigen eñ noodigen zake / uwe Ex:tien. E. w. L. ende ons gheen appuy van de naghebure Coningen / Princen / ende Republicquen en sal gebreecken: waerover wy uwe Ex:tien. E. w. eñ L. nochmaels zeer vrientlijck verzoecken / dat de selve alle passien / achterdencken / ende voorgaende misverstanden in verghetinghe willen stellen / ende desen voet met de jeghenwoordige Occasie aen nemen ende amplecteeren / als wesende den rechten ende eenighen wech / omme de Nederlanden in haren ouden Fleur / Rechten / welstant / ende in ruste ende vrede te brenghen. Zonder te letten op de nieuwe ghepretenteerde Forcen / die niet anders

ders als meerder verderf ende mizerie zullen veroorsaken: Andersins ende by ghebreke van dien / voorsien wy dat de schaden / ellenden / ende mizerien / geschapen zijn grootte in desen Jare te vallen / als opte voren / daer van wy voor alle de Weerelt willen onschuldich ghehouden wesen.

Hier mede bidden wy Godt den Heere almachtich (Hooch ende wel-geboren / Eerwaerdighe / Edele / Erntfeste / Eersame / Hooch-geleerde / wijse / voorsienighe / zeer discrete Heeren goede Vrunden / ende Na-ghebueren) uwe Ex^tien. E. W. ende L. te inspireren t'ghene tot der ghemeene Nederlanden (ende der goede Ingezetenen van dien) welvaren is streckende. Wt s'Graven-Haghe / den vij^en Junij / 1602. metter haest. Was geparagrapheert

Hero van Hottinga v^t.

Onder stondt

Vwe Ex^tien. Ed. VV. ende L.

goede Vrunden, ende Na-ghebueren.

de Staten Generael der vereeniehde Nederlanden.

Ter ordonnantie van de selve gheteeckent

C. Aerssen.

